

Sygn. akt *XVI GC 261/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Cezary Skwara
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Rozen

po rozpoznaniu 23 listopada 2017 r. w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. T. i Ł. T.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.**

o odszkodowanie

oddala powództwo.

SSO Cezary Skwara

Sygn. akt: *XVI GC 261/14*

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 listopada 2017 roku

Pozwem z dnia 14 lutego 2014 r. (data prezentaty) M. T. i Ł. T. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. łącznie kwoty 80 000 zł, tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powodów (kwota 60 000 zł) oraz kosztów rewitalizacji akustycznej (kwota 20 000 zł) nieruchomości położonej przy ul. (...) w W. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 lipca 2013 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podnieśli, że nieruchomość, której są właścicielami, położona jest w granicach obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) w W. utworzonego uchwałą (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., w strefie Z2. Zdaniem powodów wprowadzenie OOU spowodowało powstanie po ich stronie szkody w postaci utraty wartości nieruchomości oraz konieczność poniesienia nakładów na zabezpieczenie nieruchomości przed hałasem wynikającym z działalności portu lotniczego. Jako podstawę prawną roszczeń powodowie podali art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska (pozew k. 2-26).

W odpowiedzi na pozew pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że roszczenie jest bezpodstawne z uwagi na upływ terminu zawitego na dochodzenie roszczeń zgłoszonych przez powodów. Pozwany zaznaczył, że nieruchomości powodów nie znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania po raz pierwszy w 2011 roku, ponieważ była objęta już ograniczeniami wynikającymi z Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 2007 roku. Zdaniem pozwanego ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powodów, jeśli powstały, to już w chwili wejścia w życie Rozporządzenia nr (...) tj. w dniu 24 sierpnia 2007 r. nie zaś dopiero w wyniku wejścia w życie Uchwały z 2011 roku. Wejście w życie Uchwały z 2011 r. nie spowodowało natomiast żadnych nowych ograniczeń mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł, że powodowie nie wykazali żadnej szkody, która powstałaby w związku z wprowadzeniem OOU, a która polegałaby na uniemożliwieniu lub istotnym ograniczeniu powodom możliwości korzystania z nieruchomości w sposób dotychczasowy lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem, w szczególności powodowie nie wykazali, aby samo położenie nieruchomości w OOU spowodowało spadek jej wartości oraz konieczność rewitalizacji akustycznej (odpowiedź na pozew k. 86-108).

Postanowieniem z dnia 20 października 2015 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt I ACa 1424/14. Postępowanie zostało podjęte w dniu 09 stycznia 2017 r. (postanowienie o zawieszeniu k. 646-648, postanowienie o podjęciu postępowania k. 656).

W piśmie z dnia 22 czerwca 2017 r. i na rozprawie w dniu 22 czerwca 2017 r. powodowie wnieśli o zawieszenie postępowania z uwagi na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 129 ust. 4 p.o.ś. Strona powodowa wniosła ponadto o wystąpienie przez Sąd do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym dotyczącym wykładni art. 129 ust. 4 p.o.ś. W wypadku oddalenia powództwa powód wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. (pismo powodów k. 666-671, protokół rozprawy k. 675, protokół elektroniczny k. 676).

Na rozprawie w dniu 23 listopada 2017 r. powodowie wnieśli o nieobciążanie ich kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. w przypadku oddalenia powództwa (protokół rozprawy k. 689v, protokół elektroniczny k. 692).

Strony pozostały przy swoich stanowiskach do ukończenia postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. T. i Ł. T. są współwłaścicielami, na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej, zabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w W., przy ul. (...), numer działki (...), obręb (...), dla której to Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w W., XIII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość ta została nabyta w drodze ugody zawartej w dniu 29 października 2012 roku przed Sądem Rejonowym dla Warszawy M. w sprawie II Ns 703/12, gdzie doszło do zniesienia współwłasności nieruchomości objętej księgą wieczystą (...).

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: odpis z księgi wieczystej - k. 678-693, ugoda sądowa - k. 49-50, wypis z rejestru gruntów - k. 47-48, odpis księgi wieczystej - k. 29-35/

Nieruchomość należąca do powodów w całości znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania, w strefie M, utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. (dalej: OOU) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nieruchomość powoda znalazła się w OOU, częściowo w strefie Z2, zaś częściowo poza strefami Z1 i Z2.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: uchwała nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. - k. 36-38, wyciąg z załącznika nr 6 do uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. - k. 39, Rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. - k. 116, wyciąg z załącznika nr 6 do Rozporządzenia Wojewody (...) Nr (...) - k. 117/

Pismem z dnia 24 lipca 2013 r., doręczonym pozwanemu w dniu 25 lipca 2013 r. powodowie wystąpili do pozwanego z żądaniem odszkodowania za szkodę poniesioną przez nich w związku z ograniczeniem sposobu użytkowania nieruchomości w wyniku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla portu lotniczego (...) w W.. Żądanie obejmowało odszkodowanie za szkodę z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości oraz kosztów zapewnienia właściwego klimatu akustycznego.

/okoliczności bezsporne a nadto dowód: zgłoszenie roszczenia wraz z prezentatą pozwanego - k. 40-41/

Przed 24 lipca 2013 roku powodowie nie wzywali Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. do naprawienia szkody w związku z objęciem ich nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania ustanowionego na podstawie rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r.

/okoliczności bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dowodów z dokumentów, które w ocenie Sądu należy uznać za wiarygodne jako jednoznaczne i niekwestionowane przez strony postępowania. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd w sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe w ograniczonym zakresie, przeprowadzając dowody z dokumentów złożonych przez strony do w akt niniejszej sprawy. Przeprowadzenie dalszych zawnioskowanych dowodów byłoby niecelowe z uwagi na uznanie, iż roszczenia zgłoszone w pozwie nie mogą zostać uwzględnione. Powyższe skutkowało oddaleniem nierozpoznanych wniosków dowodowych zgłoszonych przez strony postępowania jako nieprzydatnych do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o zawieszenie postępowania w związku z wniesieniem przez Rzecznika Praw Obywatelskich wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 129 ust. 4 p.o.ś. (k. 676v). Samo zakwestionowanie konstytucyjności przepisów rangi ustawowej przez powołane do tego organy nie oznacza automatycznego wyłączenia tych norm z porządku prawnego. Nie ulega wątpliwości, iż do czasu wydania rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny stwierdzającego niezgodność przepisów z Konstytucją, przepisy te podlegają stosowaniu i mogą stanowić podstawę prawną rozstrzygnięcia sądowego, chyba że sąd odmówi ich zastosowania wobec samodzielnego stwierdzenia niezgodności z Konstytucją. W związku z powyższym sądy są zobligowane do stosowania norm pozostających nadal w porządku prawnym. W niniejszej sprawie oznacza to obowiązek stosowania przepisów wskazywanych jako niekonstytucyjne tak długo, aż powołany do tego organ, tj. Trybunał Konstytucyjny nie wyda stosownego rozstrzygnięcia. Marginalnie Sąd wskazuje, że w sytuacji stwierdzenia niezgodności z konstytucją przepisu p.o.ś. dotyczącego terminu zawitego strona ma możliwość skorzystania z instytucji wznowienia postępowania.

Sąd nie dopatrył się nadto obiektywnych podstaw do wystąpienia do Trybunału w kwestiach wskazywanych przez powoda, a wskazać należy, że wniesienie pytań prawnych czy wniosków o zbadanie konstytucyjności przepisów prawnych w kwestiach wskazywanych przez strony nie jest dla sądu obligatoryjne, co uzasadnia oddalenie wniosku powodów w tym zakresie.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo podlegało oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa dochodziła zasądzenia od pozwanego łącznie kwoty 80 000 zł z tytułu tzw. rewitalizacji akustycznej oraz obniżenia wartości nieruchomości powodów wskazując, iż domaga się odszkodowania w związku z usytuowaniem ich nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania ustanowionym w drodze uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r.

Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia wskazano na art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (dalej: p.o.ś.), zgodnie z którym jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Nie ulega wątpliwości, że w ujęciu art. 129 ust. 1 zdarzeniem wywołującym szkodę, skutkującym zmniejszeniem wartości nieruchomości (art. 129 ust. 2 p.o.ś), jest akt prawa miejscowego wprowadzający ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, co czyni niemożliwym lub istotnie ogranicza korzystanie z nieruchomości lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem. Bez wątpienia zdarzenie to (wejście w życie aktu prawa miejscowego) może zostać jednoznacznie umiejscowione w czasie. Ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, skutkujące zmniejszeniem jej wartości, pojawia się już w chwili wejścia w życie aktu prawa miejscowego, ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania.

W przypadku nieruchomości strony powodowej nieruchomość ta została objęta w całości obszarem ograniczonego użytkowania ustanowionym na mocy rozporządzenia Wojewody (...) Nr (...) z 7 sierpnia 2007 roku. Zatem ewentualna szkoda w postaci zarówno spadku wartości tej nieruchomości, jak i konieczności jej rewitalizacji powstała z dniem wejścia wskazanego aktu prawa miejscowego, to jest z dniem 24 sierpnia 2007 roku.

Nieruchomość powodów położona przy ul. (...) w W. została nabyta przed wejściem w życie rozporządzenia Wojewody (...) Nr (...) z 7 sierpnia 2007 roku. Miało to bowiem miejsce w dniu 13 sierpnia 1999 r. (k. 681v). Wówczas to powodowie wraz z innym spadkobiercami stali się współwłaścicielami nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), z której to następnie nieruchomości została wydzielona nieruchomość powodów. Warunkiem jednak dochodzenia wskazanych w art. 129 p.o.ś. roszczeń odszkodowawczych jest ich zgłoszenie obowiązanemu (tu: pozwanemu) w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (art. 129 ust 4 p.o.ś).

W zakresie roszczeń odszkodowawczych dotyczących nieruchomości powodów wskazać należy, iż powodowie nie zgłosili ich pozwanemu w terminie zawitym do dnia 24 sierpnia 2009 roku. Zatem roszczenia te, jeżeli istniały, to wygasły w skutek niedochowania terminu przewidzianego w art. 129 p.o.ś.

Powodowie nie mogą skutecznie dochodzić roszczeń odszkodowawczych wynikających z faktu objęcia ich nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania ustanowionym na mocy rozporządzenia Wojewody (...) Nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, z uwagi na wygaśnięcie tych roszczeń, wskutek nie dochowania terminu zawitego wskazanego w art. 129 ust. 4 p.o.ś.

Powodowie nie mogą się także domagać się odszkodowań od pozwanego, z tytułu objęcia przedmiotowej nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania ustanowionym na mocy Uchwały Sejmiku Województwa (...) Nr (...).

Sąd Najwyższy w Uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie III CZP 62/16 (Legalis nr. 1532498) wskazał, że zmiana artykułu 135 ust. 2 ustawy p.o.ś. dokonana 3 października 2008 r. nie powodowała utraty mocy obowiązującej aktu prawa miejscowego w postaci rozporządzenia Wojewody (...) nr (...). Wobec tego rozporządzenie określające obszar ograniczonego użytkowania miało moc obowiązującą do dnia wydania uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...). Sąd Najwyższy opowiedział się zatem za koncepcją ciągłości. Podobnie wypowiedział się SN w uchwale z dnia 09 lutego 2017 roku, wskazując na zasadę zachowania ciągłości legislacyjnej w zakresie aktów prawa miejscowego i podkreślając, że podjęcie przez Sejmik Województwa (...) uchwały nr (...) o utworzeniu ograniczonego użytkowania dopiero w dniu 20 czerwca 2011 r., oznaczało założenie honorowania wcześniejszego stanu prawnego w odniesieniu do obszaru ograniczonego użytkowania ukształtowanego rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...). Sąd Najwyższy wyjaśnił, że konsekwencją obowiązywania rozporządzenia

Wojewody (...) nr (...) do dnia wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) jest ciągłość istnienia utworzonej przed dniem wejścia w życie tej uchwały instytucji obszaru ograniczonego użytkowania. Sąd Najwyższy wskazał, że koncepcja, według której pomiędzy utratą mocy przez dotychczasowe przepisy a wejściem w życie nowych przepisów istniał stan „bez prawa”, nie ma ani logicznego, ani formalnego uzasadnienia. Gdyby miała wystąpić luka czasowa między ustaniem mocy wiążącej dotychczasowych a wejściem w życie nowych przepisów regulujących tę samą materię, musiałoby to wynikać wprost z treści tych przepisów. W konsekwencji właściciel nieruchomości, który w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. wystąpił z roszczeniem przewidzianym w art. 129 ust. 2 ustawy p.o.ś. może domagać się naprawienia szkody spowodowanej ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości wynikającym wyłącznie z tej uchwały.

Zgodnie z koncepcją, za którą opowiedział się Sąd Najwyższy roszczenie odszkodowawcze na podstawie na podstawie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. przysługiwałoby powodowi jedynie, gdyby uchwała ta wprowadzała nowe lub zwiększała dotychczasowe ograniczenia dla ich nieruchomości. Na powyższe wskazywał również Sąd Najwyższy we wspomnianej powyżej uchwale III CZP 114/15 z dnia 9 lutego 2017 r., wskazując, że termin do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 p.o.ś. rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje negatywne skutki i wyłącznie w zakresie tych skutków.

Należałoby zatem zbadać o ile, i w jakim zakresie ograniczenia te wpłynęły na dotychczasowy sposób korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być bowiem normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia, co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący). Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2012 r. (sygn. akt IV CSK 28/12 Legalis nr 551896).

Na mocy Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się: 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2 (§ 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia). W strefie M dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom w warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy (§ 4 ust. 2 Rozporządzenia).

W obszarze ograniczonego użytkowania ustanowionego uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) wprowadzono następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów:

1. w strefie Z1:

a. zakazano przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, mieszkaniowo-usługową, zagrodową, zamieszkania zbiorowego, związanego ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitale i domy opieki społecznej;

b. zakazano lokalizowania budynków o funkcji mieszkalnej, mieszkaniowo- usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c. zakazano zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

2. w strefie Z2:

a. zakazano przeznaczania terenów pod szpitale i domu opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b. zakazano lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c. zakazano zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej.

Nieruchomość położona przy ul. (...) na mocy rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) znalazła się w całości w strefie M. Obecnie nieruchomość ta znajduje się częściowo w strefie Z2, a częściowo poza strefą Z2 i Z1, czyli w pozostałej części obszaru ograniczonego użytkowania. Porównanie ograniczeń istniejących w strefie M (ograniczenia zabudowy zarówno tzw. „wrażliwej”, jak i mieszkaniowej) z ograniczeniami istniejącymi w strefie Z2 (wyłącznie ograniczenia zabudowy tzw. „wrażliwej”, ale już nie mieszkaniowej) oraz w OOU (brak ograniczeń budowlanych) wskazuje, że nie doszło nie tylko do powstania nowych ograniczeń lub ich zwiększenia, ale do ich zmniejszenia w porównaniu z ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia Wojewody (...) nr (...).

Z przeprowadzonego porównania i analizy przepisów powołanych wyżej aktów prawnych wynika, że nie doszło na nieruchomości powodów do zwiększenia się lub powstania nowych ograniczeń, wskutek wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...).

W zakresie natomiast roszczenia rewitalizacyjnego określone w § 6 uchwały nr (...) wymagania techniczne dotyczące budynków (istniejących lub nowoprojektowanych) objętych obszarem ograniczonego użytkowania były (pomimo różnic redakcyjnych) takie same jak przewidziane w § 5 rozporządzenia nr (...) (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt I ACa 1210/14, Legalis nr 1636742). Dlatego też uznać należy, że wskutek wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. powodom nie została wyrządzona żadna nowa szkoda.

W konsekwencji akt prawa miejscowego w postaci uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) nie wprowadził w odniesieniu do nieruchomości powodów żadnych nowych ograniczeń w zakresie możliwości korzystania z niej.

Mając na względzie zatem, iż z roszczeniami związanymi z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania na mocy rozporządzeniem nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., należało wystąpić do dnia 24 sierpnia 2009 r., przedmiotowe roszczenie o odszkodowanie nie zostało zgłoszone w terminie. Konsekwencją powyższego, niezgłoszenie przez powodów roszczenia odszkodowawczego pozwanej spowodowało, że roszczenie to wygasło co do roszczeń powstałych w związku z wprowadzeniem OOU z 2007 r. i nie mogło być dochodzone niniejszym pozwem. Brak zwiększenia ograniczeń obowiązujących na nieruchomości powodów w związku z wejściem w życie Uchwały nr (...) skutkowało natomiast brakiem możliwości dochodzenia odszkodowania na podstawie tej uchwały.

Skoro ograniczenia dla nieruchomości powodów nie zwiększyły się z momentem wejścia w życie Uchwały (...), należy uznać, że termin z art. 129 § 4 p.o.ś. nie otworzył się na nowo dla powodów. Zgłoszenie zatem roszczeń pozwanej w oparciu o ograniczenia wprowadzone uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) nie wywarło żadnego skutku prawnego.

Sąd wskazuje, że roszczenie powodów nie zasługuje na uwzględnienie także w świetle art. 435 k.c. w zw. z art. 322 p.o.ś.

W orzecznictwie podnosi się, że przepisy art. 435 k.c. w związku z art. 322 p.o.ś. oraz art. 129 p.o.ś. przewidują rozłączne reżimy odpowiedzialności (wyrok z dnia 9 kwietnia 2010 r. sygn. akt III CZP 17/10, LEX nr 584036; zob. także wyrok SN z dnia 6 maja 2010 r., II CSK 602/09, LEX nr 585768 oraz postanowienie SN z dnia 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09, LEX nr 578138). Za taką interpretacją przemawia dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości. Rozszczępienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w rozporządzeniu lub uchwale o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające w emisji hałasu byłoby zresztą sztuczne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, LEX nr 584036).

Ze względu na fakt, że lotniska są przedsięwzięciami użyteczności publicznej wprowadza się obszary ograniczonego użytkowania, aby wytwarzane emisje hałasu nie były bezprawne. Art. 435 k.c. mógłby stanowić podstawę roszczeń przeciwko przedsiębiorcy prowadzącemu port lotniczy, gdyby dochodzone odszkodowanie nie miało związku z utworzeniem OOU. Skoro wskutek wejścia w życie aktu prawa miejscowego, wprowadzającego OOU, dochodzi do zwięzienia granic prawa własności, to od chwili wejścia w życie tego aktu właściciel musi znosić dopuszczalne na tym obszarze podwyższone normatywnie immisje hałasu bez możliwości ich zaniechania. Gdyby jednak powyższe immisje wykraczały poza obszar działań zalegalizowanych wprowadzeniem OOU i były dokonywane wbrew zasadom wynikającym z aktu prawa miejscowego, (przekraczałyby podwyższone standardy, a zatem nie wynikałyby z wprowadzenia OOU), to wtedy spowodowana takimi działaniami szkoda mogłaby być rekompensowana w oparciu o art. 435 k.c. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt I ACa 1210/14, Legalis nr 1636742). Art. 435 k.c. miałby zatem zastosowanie, gdyby nieruchomość powodów nie znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania albo, gdyby dotyczyły szkód, o których nie ma mowy w art. 129 p.o.ś. W niniejszej sprawie nieruchomość powodów położona jest w obszarze ograniczonego użytkowania, a powodowie nie dochodzili innych roszczeń aniżeli te, które objęte są dyspozycją art. 129 p.o.ś.

Tym samym w ocenie Sądu art. 435 k.c. nie znajduje zastosowania w zakresie, w jakim odpowiedzialność odszkodowawcza została uregulowana w art. 129 p.o.ś. Zresztą nawet gdyby przyjąć dopuszczalność zastosowania art. 435 k.c. jako alternatywnej podstawy odpowiedzialności, to port lotniczy nie jest przedsiębiorstwem w całości (jak wymaga ugruntowany w orzecznictwie pogląd) wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu tego przepisu, bowiem siły elementarne są wykorzystywane jedynie do części jego działalności (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 7 marca 2014 r., VI ACa 1047/13, <http://orzeczenia.waw.sa.gov.pl/>, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, LEX nr 1215402, z dnia 23 maja 2012r., I PK 198/11, LEX nr 1219494).

Nadto należy zauważyć, że przyjęcie dopuszczalności zastosowania art. 435 k.c. jako podstawy odpowiedzialności prowadziłoby do ominięcia 2-letniego terminu zawitego przewidzianego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. i niweczyłoby funkcję gwarancyjną tego przepisu, który pozwala podmiotowi nadmiernie ingerującemu w środowisko naturalne na prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowej, umożliwiając mu zaspokojenie roszczeń poszkodowanych w przewidywalnym terminie.

Biorąc powyższe pod uwagę sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Cezary Skwara

(...)